

Аналітичний центр
«Інститут законодавчих
ідей»
office@izi.institute
izi.institute
+38 (063) 763-85-09

Think tank
«Institute of legislative
ideas»
office@izi.institute
izi.institute
+38 (063) 763-85-09

ВИСНОВОК № 23
за результатами проведення
антикорупційної експертизи нормативно-правового акта

Назва акту	Про схвалення проекту рішення міської ради «Про затвердження звіту про виконання бюджету Миколаївської міської територіальної громади за 2021 рік»
Оприлюднення проекту рішення	Перебуває в процесі оприлюднення
Суб'єкт прийняття рішення	Виконавчий комітет Миколаївської міської ради
Висновок та рекомендації	Негативний – містить корупціогенні фактори

Опис акту

Відповідно до Бюджетного кодексу України, розглянувши проект рішення міської ради «Про затвердження звіту про виконання бюджету міста Николаєва за 2020 рік», керуючись підпунктом 1 пункту «а» статті 28, пунктом 1 частини другої статті 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчому комітетові міської ради пропонується винести на розгляд зазначений вище проект рішення (далі за текстом - проект).

Резюме

В результаті проведення антикорупційної експертизи проекту Інститут законодавчих ідей виявив в його положеннях низку корупціогенних факторів, зокрема:

1. Недотримання механізмів внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту при розпорядженні бюджетними коштами

При підготовці звіту про виконання бюджету повністю не дотримані надані Бюджетним кодексом України механізми контролю та аудиту.

Відтак, прийняття звіту без ґрунтового аналізу законності та ефективності використання бюджетних коштів у поточному бюджетному році, досягнення визначених мети і завдань витратної частини бюджету потенційно може сприяти вчиненню корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, оскільки певні випадки зловживань щодо розпорядження коштами у поточному бюджетному році залишаються невиявленими, а головні розпорядники з урахуванням цього отримують в новому бюджетному році у розпорядження ще більшу кількість грошових коштів.

Корупціогенні фактори

1. Недотримання механізмів внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту при розпорядженні бюджетними коштами

Частиною 1 статті 19 Бюджетного кодексу України встановлено, що стадіями бюджетного процесу визнаються:

- 1) складання та розгляд Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) і прийняття рішення щодо них;
- 2) складання проектів бюджетів;
- 3) розгляд проекту та прийняття закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет);
- 4) виконання бюджету, включаючи внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет);
- 5) підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

При цьому, відповідно до частини 2 цієї ж статті Бюджетного кодексу України передбачено, що на всіх стадіях бюджетного процесу здійснюються контроль за дотриманням бюджетного законодавства, аудит та оцінка ефективності управління бюджетними коштами відповідно до законодавства.

Частиною 1 статті 26 Бюджетного кодексу України також встановлено, що контроль за дотриманням бюджетного законодавства спрямований на забезпечення ефективного і результативного управління бюджетними коштами та здійснюється на всіх стадіях бюджетного процесу його учасниками відповідно до цього Кодексу та іншого законодавства, а також забезпечує:

- 1) оцінку управління бюджетними коштами (включаючи проведення державного фінансового аудиту);
- 2) правильність ведення бухгалтерського обліку та достовірність фінансової і бюджетної звітності;
- 3) досягнення економії бюджетних коштів, їх цільового використання, ефективності і результативності в діяльності розпорядників бюджетних коштів шляхом прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- 4) проведення аналізу та оцінки стану фінансової і господарської діяльності розпорядників бюджетних коштів;
- 5) запобігання порушенням бюджетного законодавства та забезпечення інтересів держави у процесі управління об'єктами державної власності;
- б) обґрунтованість планування надходжень і витрат бюджету.

Внутрішнім контролем є комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і

вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

У свою чергу внутрішнім аудитом є діяльність, спрямована на удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, та яка передбачає надання незалежних висновків і рекомендацій (частина 3 статті 26 Бюджетного кодексу України).

Однак, вивченням проєкта рішення та долучених до нього документів аналітиками не встановлено наявності будь-яких документів, складених за наслідками здійснення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.

Відтак, прийняття звіту про виконання бюджету територіальної громади без ґрунтовного аналізу законності та ефективності використання бюджетних коштів у поточному бюджетному році, досягнення визначених мети і завдань витратної частини бюджету потенційно може сприяти вчиненню корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, оскільки певні випадки зловживань щодо розпорядження коштами у поточному бюджетному році залишаються невиявленими, а головні розпорядники з урахуванням цього отримують у розпорядження ще більшу кількість грошових коштів у новому бюджетному періоді.

Саме така ситуація може стимулювати посадових осіб до продовження вчинення вказаних вище правопорушень, позбавлення можливості депутатів міської ради зробити висновки щодо певних осіб, а також тих заходів, на фінансуванні яких було виявлено ознаки певних зловживань.

На цій підставі рекомендується активізувати практику здійснення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту та не допускати прийняття основних рішень з питань бюджету без відповідних висновків уповноважених на те посадових осіб.

Висновок: проєкт рішення **не рекомендується до прийняття у запропонованій редакції**, оскільки в його змісті виявлено корупціогенні фактори.

ЧЕК-ЛИСТ
 проведення антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів
 органів місцевого самоврядування

№	Корупціогенні фактори (фактори визнаються корупціогенними, якщо вони можуть сприяти вчиненню корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень)	Підтвердження
1.	<i>Корупціогенні фактори, які вказують на неправильне визначення повноважень суб'єктів правозастосування</i>	Так _____
1.1.	необґрунтованість запровадження або реалізації дискреційних повноважень	Так _____
1.2.	дублювання повноважень	Так _____
1.3.	регулювання відносин щодо питань місцевого значення актами неналежного суб'єкта нормотворення	Так _____
1.4.	необґрунтоване делегування повноважень	Так _____
1.5.	відсутність або недосконалість процедури врегулювання конфлікту інтересів	Так _____
1.6.	необґрунтоване запровадження регулювання питань місцевого значення	Так _____
1.7.	нечітке визначення завдань, форм та відповідальності суб'єкта правозастосування	Так _____
2.	<i>Корупціогенні фактори, які вказують на недоліки публічних процедур</i>	Так _____
2.1.	нечітка регламентація прав, обов'язків та відповідальності юридичних та фізичних осіб під час здійснення публічних процедур	Так _____
2.2.	створення надмірних обтяжень або штучних перешкод для отримувачів послуг ОМС	Так _____
2.3.	дискримінація або надання необґрунтованих привілеїв (фаворитизм) під час здійснення публічних процедур	Так _____
2.4.	недоліки механізмів проведення конкурсів суб'єктами правозастосування	Так _____

3.	<i>Корупціогенні фактори у сфері регулювання внутрішньої діяльності суб'єктів правозастосування</i>	Так _____
3.1.	недотримання принципу прозорості та відкритості в діяльності суб'єкта правозастосування	Так _____
3.2.	відсутність або недоліки процедур добору (конкурсу) на керівні та інші посади у відповідному суб'єкті правозастосування та звільнення з посад	Так _____
4.	<i>Корупціогенні фактори у сфері регулювання бюджетних правовідносин</i>	Так <u> X </u>
4.1.	недотримання порядку формування місцевого бюджету (місцевих цільових програм)	Так _____
4.2.	ігнорування (неефективне використання) механізмів публічних процедур під час бюджетного процесу або розроблення і прийняття місцевих цільових програм	Так <u> X </u>
4.3.	закладення в проєкт рішення про місцевий бюджет (місцеві цільові програми) статті витрат на функції, невластиві ОМС, та/або об'єкти, які не перебувають у власності територіальної громади або спільній власності територіальних громад	Так _____
4.4.	недотримання механізмів внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту під час розпорядження бюджетними коштами	Так _____
5.	<i>Інші корупціогенні фактори</i>	Так _____
5.1.	юридична колізія	Так _____
5.2.	прогалина	Так _____
5.3.	необґрунтоване використання оціночних понять	Так _____
5.4.	недотримання інших правил нормопроектувальної техніки	Так _____